

i denne, ønskede at faa en Valgmenighedspræst fra Nabosognet, af hvis Valgmenighed de ikke var Medlemmer, til at udstede en saadan Attest, men dette satte Sognepræsten, der havde Tilsynet med vedkommende Friskole, sig imod og indsendte til Ministeriets Afgørelse det Spørgsmaal, hvorvidt Valgmenighedspræster havde Ret til at udstede saadanne Attester for andre end de til Valgmenigheden hørende Børn. Ministeriet maatte jo derpaa ved Undersøgelse af de to Lovbestemmelser svare, at det havde Valgmenighedspræster ikke. Dette vakte adskillig Uvillie i forskellige Kredse, idet man altsaa tidligere — ganske vist ikke i Overensstemmelse med Loven, men efter en forkert Forstaaelse eller uvilkaarlig Opfattelse af denne — havde forstaaet Loven saaledes, at Valgmenighedspræster i denne Henseende varigestillede med andre Præster i Folkekirken. Da jeg forment, at det ikke var fuldt rigtigt i denne Henseende at gøre den Forskel, som den bestaaende Lovgivning faktisk gør, og navnlig da af et Hensyn, nemlig det, at man ved den nye Menighedsraadslov har faaet saakaldte Andenpræster, idet et vist Antal Beboere i et Sogn, naar de ønsker at faa ansat en Præst som Andenpræst ved en folkekirkelig Menighed, kan faa en saadan, ganske vist imod at de selv lønner ham, og da det ifølge hele Lovgivningen maatte være givet, at disse Andenpræster, der med Hensyn til deres Ansættelse og Forhold i det hele taget helt ud kan sammenlignes med Valgmenighedspræster, maatte have den samme Ret, som Loven af 30. September 1864 giver Folkekirkens øvrige Sognepræster og residerende Kapellaner, forekommer det mig saa meget mere uretfærdigt overfor Valgmenighedspræsterne, som ellers i øvrigt maatte kunne sammenstilles med disse Andenpræster, at de ikke skulde have samme Ret som disse. Dette har været Grundlaget for, at jeg i det andet høje Ting har fremsat dette Lovforslag om ved en Ændring i Valgmenighedsloven at faa givet Valgmenighedspræsterne samme Ret som Folkekirkens øvrige Præster. Loven er blevet velvilligt modtaget i det andet høje Ting og er gaaet igennem 3 Behandlinger uden Udvalgsbehandling, men dog saaledes, at der paa Opfordring af en af Partiordførerne af mig blev stillet et lille Ændringsforslag, idet der i det oprindelige Lovforslag i Stedet for de Ord, der nu staar i tredje Linie i Lovforslaget „ligesom Valgmenighedspræster“ i det af mig forelagte Lovforslag

stod det relative Pronomen „der“. Naar der kun stod dette henvisende Stedord, mente vedkommende Ordfører, at der kunde være Fare for, at naar der stod, at Valgmenighedens Præst kunde udstede Udskrifter af Kirkebogen, og dette selvfølgelig kun gjaldt hans egen Kirkebog, kunde man mene, at Ordene „der ogsaa kan udstede det i Lov af 30. September 1864 § 1 omhandlede skriftlige Vidnesbyrd“ ogsaa kun gjaldt hans egen Menighed. Jeg tror nu ikke, at Ændringen var nødvendig, thi naar Lovforslaget fremtræder som en Ændring i den nu bestaaende Lov, saa er det jo klart, at Ændringen ikke kunde betyde akkurat det samme som det, der staar i den nu bestaaende Lov; men da den ønskedes, og da de af mig citerede Ord jo udtrykker Sagen tydeligere, stillede jeg dette Ændringsforslag, som saa blev enstemmigt vedtaget. Jeg henstiller til det høje Ting her ogsaa at tage velvilligt paa dette Lovforslag, saaledes at der derved kan ske, som det forekommer mig, virkelig fuld Ret ogsaa overfor Valgmenighedspræsterne, der jo lige saa godt er Præster indenfor Folkekirken som andre folkekirkelige Præster, og som i mange Henseender med Hensyn til deres Ansættelsesmaade maa ligestilles med de efter den gældende Menighedsraadslov ansatte Andenpræster.

Ejsing: Den højtærede Minister strejfede Anledningen til dette lille Lovforslag. I Møborg i Vestjylland er der en Friskole, og i denne Friskole møder en Dag Præsten for at tilse Skolen. Det forekom Forældrene og Lærerinden, at hans Indgriben der var noget utidig og urigtig. Det affødte saa en Klage eller en Skrivelse, der gik til Skoledirektionen og til Ministeriet. Provsten gav Forældrene Ret, men fra Ministeriet kom der et Cirkulære, en Skrivelse, som blev opfattet saaledes, som om Præsten havde Ret. Det gjorde, at mange private Skolebestyrelser, Friskolebestyrelser, fandt sig en Del brøstholdne; de syntes, der var sket et Indgreb i de Rettigheder, de i adskillige Aar havde haft. I Folketinget affødte Sagen en ret ivrig Forhandling under Finanslovsforslagets første Behandling, og der blev taget ret haandfast paa den Sag. Jeg maa sige, at jeg glæder mig over, at der blev taget saa fast paa den, som der blev gjort nede i Folketinget; men jeg tror, det var godt, det, der kom ud af den. Der bliver undertiden sagt: Jo mere Frihed vi faar, desto mindre Frihed har vi i Virkeligheden;